

Ten Post, Oldesumerweg Een Verkennend Archeologisch Onderzoek

dr. Johan Jelsma
drs. Caroline Tulp

rapport 2002-07/2

juli 2002

 de steekproef
archeologisch onderzoeks-
en adviesbureau

*Ten Post, Oldersumerweg
Een Verkennend Archeologisch
Onderzoek*

Een onderzoek in opdracht van
gemeente Ten Boer

juli 2002
rapportnummer 2002-07/2
tekst door dr. Johan Jelsma en
drs. Caroline Tulp

De Steekproef, Archeologisch
Onderzoeks- en Adviesbureau
Petrus Hendrikszstraat 70-a
9714 EJ Groningen
telefoon 050 - 5779784
fax 050 - 5779786
internet www.desteekproef.nl
e-mail jelsma@desteekproef.nl

Inleiding

Locatie

De onderzoekslocatie bevindt zich aan de noordoostzijde van Ten Post. Het plangebied wordt in het zuidwesten begrensd door het Damsterdiep. Aan de oostzijde ligt de Oldersumerweg (zie Figuur 1). Het gebied heeft een omvang van 1,7 hectare en ligt braak. De RD-centrum-coördinaten zijn 244,65/591,10.

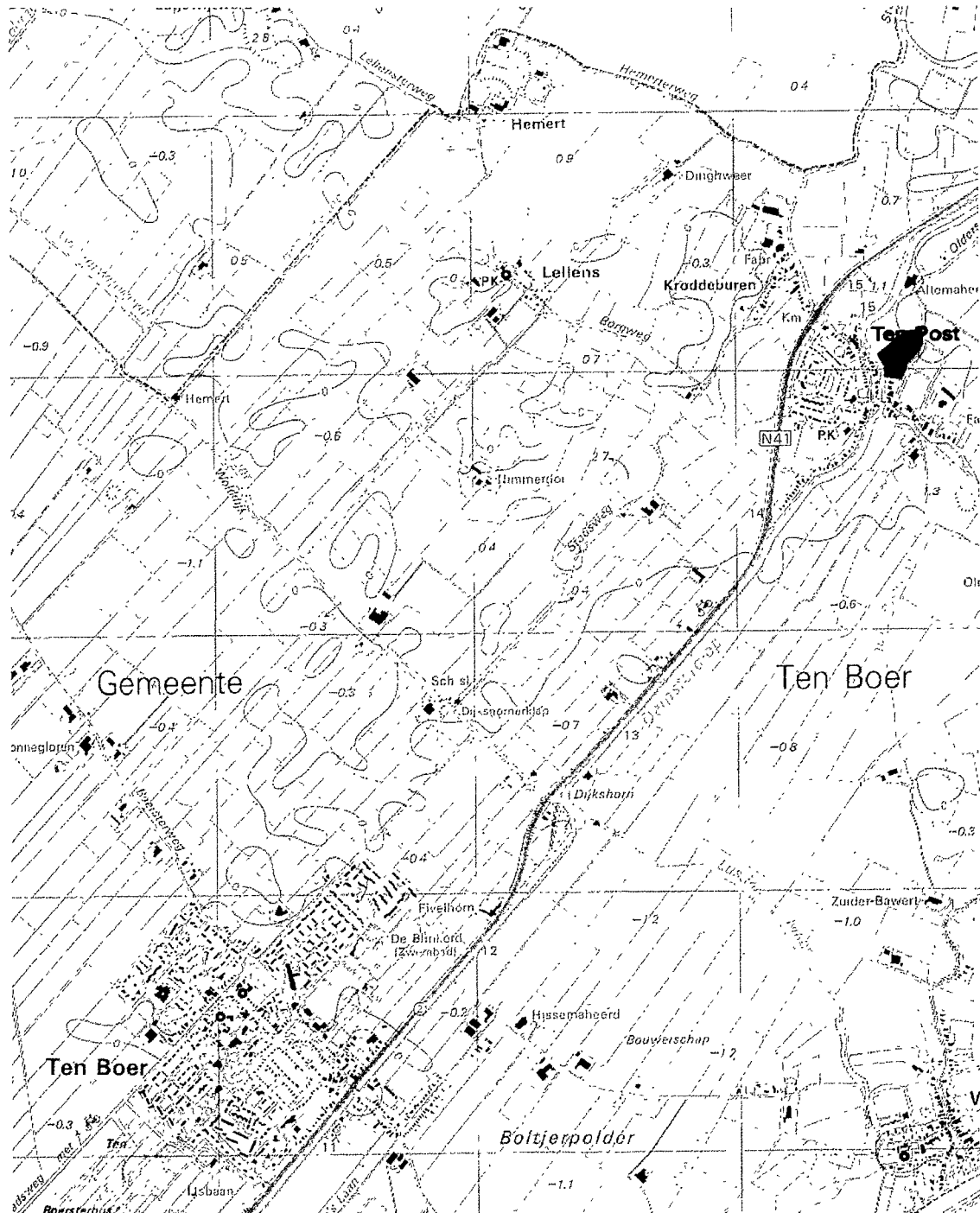
De bodem bestaat uit kalkarme poldervaaggrond. In het zuidelijk deel komt zware zavel voor (classificatie bodemkaart Mn25C; grondwatertrap V), in het noorden vinden we knipklei (gMn85C). Het terrein ligt tussen de +1 m NAP in het zuiden en 0 m NAP in het noorden.

Uit het plangebied zijn geen waarnemingen in het Centraal Archeologisch Archief (C.A.A.) aanwezig. In het Centraal Monumenten Archief (C.M.A.) wordt een deel van het terrein aangegeven als archeologisch meldingsgebied. Dit deel betreft een geheel afgegraven wierde. Vermeld wordt dat er nog enig reliëf aanwezig is.

Aanleiding en doel

Dit onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van de gemeente Ten Boer, vertegenwoordigd door dhr. J.H. Feimann. De aanleiding is de geplande bouw van een aantal woningen op het terrein: bestemmingsplan 'Oldersum'.

Het doel van het onderzoek is het in kaart brengen en het bepalen van de kwaliteit van eventuele archeologische sporen op deze locatie.

Figuur 1. Ten Post, Oldersumerweg: overzichtskaart 1 : 25000. Het onderzoeksgebied is in rood aangegeven. [Naar: Topografische Dienst. 1995. *Grote Provincie Atlas 1:25000 Groningen*. Derde editie. Groningen, Wolters-Noordhoff]

Methoden en technieken

Het meetsysteem

Op het terrein is een meetsysteem uitgezet met 35 meter afstand tussen twee naast elkaar gelegen boorraaien en 40 meter tussen de boringen op een raai. Op deze wijze is, bij een 'verspringend grid', de onderlinge afstand tussen elke boorlocatie en de zes naburige boorpunten steeds hetzelfde. De eerste raai ligt evenwijdig aan de noordoostelijke perceelsgrens (sloot) en vijf meter van de steilkant verwijderd. Voor de ligging van de boorlocaties wordt verwezen naar Figuur 2.

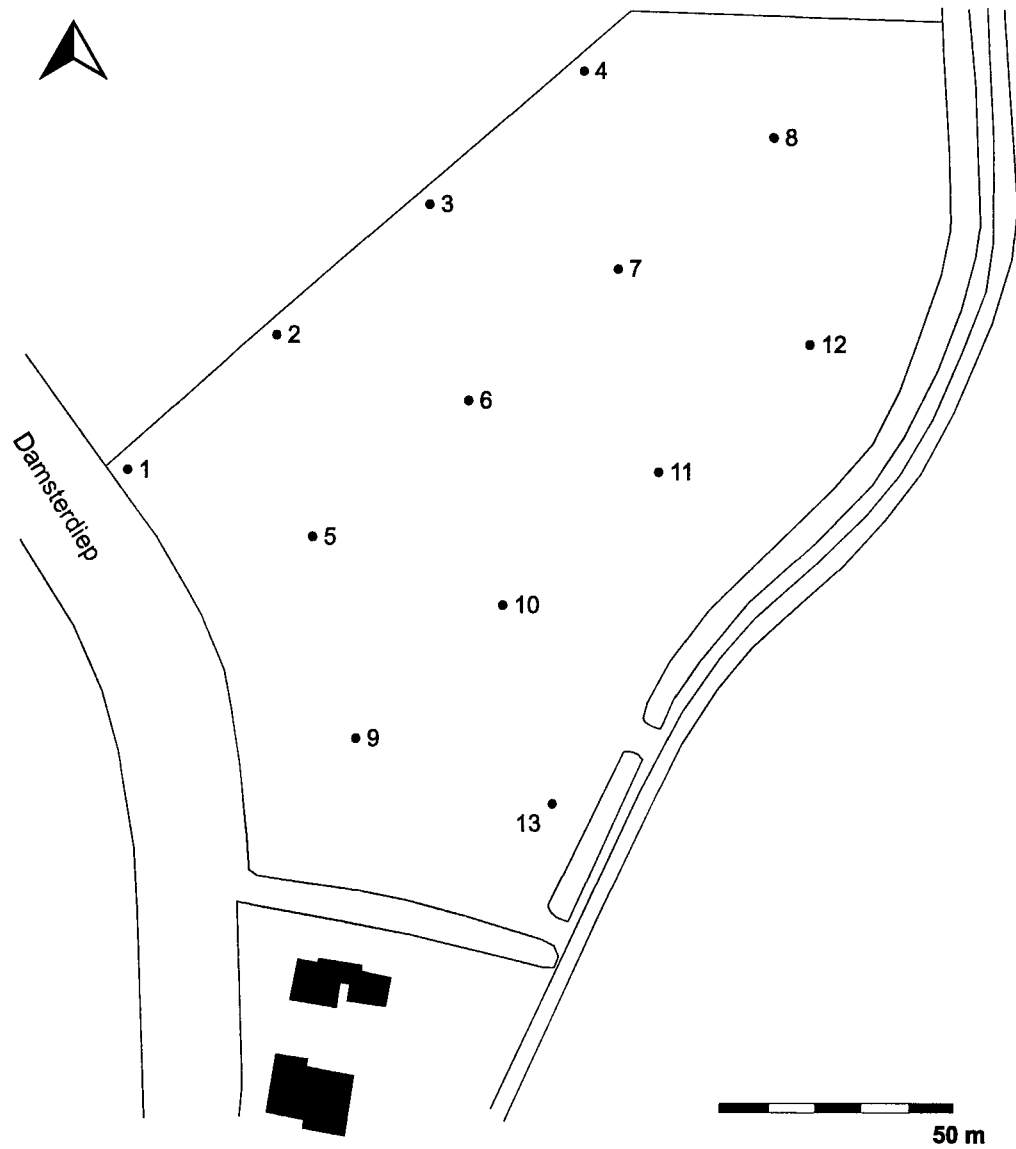
Werkwijze

Er zijn grondboringen gedaan met een 3 cm steekguts en een 8 cm Edelmanboor. De opgeboorde grond is onderzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals houtskool, verbrand bot, bewerkt of verbrand vuursteen, en aardewerk. In totaal zijn er 13 boringen geplaatst.

Resultaten

Het veldwerk werd uitgevoerd op 2 juli 2002. De resultaten per boring zijn weergegeven in Appendix 1. Voor de locaties van de boringen wordt verwezen naar Figuur 2.

Het zuidelijk deel van het terrein ligt beduidend hoger dan het noordelijke gedeelte. Ter hoogte van boorlocaties 9 en 10 is een sterk organische laag aangetroffen. In deze boringen was ook houtskool en baksteen aanwezig. Tevens is bij boring 9 een stukje Middeleeuws aardewerk omhoog gebracht. De aanwezigheid van baksteenstukken is tevens vastgesteld op boorlocaties 5, 11 en 12. Boringen 5 en 11 bevatten ook houtskool. Het gaat hier hoogstwaarschijnlijk om resten van de afgegraven wierde.

Figuur 2. Ten Post, Oldersumerweg: Situatietekening met de boorlocaties. De genummerde punten geven de uitgevoerde boringen weer.

Conclusies en advies

Vastgesteld werd dat op twee boorlocaties nog een dunne organische laag met houtskool en baksteenresten aanwezig is. Het kan hier gaan om stukken van de wierde die tijdens het afgraven en egaliseren zijn verplaatst en vermengd. Wellicht is er nog iets van de wierde intact, al wordt de kans hierop klein geacht. Het is ook mogelijk dat er onder de (voormalige) wierde nog archeologische grondsporen aanwezig zijn.

Geadviseerd wordt om tijdens het bouwrijp maken van het zuidelijk deel van het terrein (ten zuiden van boringen 2, 6 en 11) archeologische waarnemingen uit te laten voeren. Indien er tijdens het verwijderen van de bouwvoor een archeoloog aanwezig is, kunnen eventuele grondsporen worden gemarkeerd en naderhand opgetekend, onderzocht en voor toekomstig wetenschappelijk onderzoek veiliggesteld worden.

Het is noodzakelijk om de provinciaal archeoloog op de hoogte te stellen van het tijdstip van de uit te voeren werkzaamheden.

Appendix 1. Ten Post, Oldersumerweg: resultaten per boring.

- Boring 1: 0-50 cm - licht zandige klei, grijsbruin 2,5yr 4/2, ijzervlekken, plantenresten
50-140 cm - licht zandige klei, blauwgrijs 5gy 4/1, ijzervlekken, plantenresten
140-190 cm - slappe klei, grijs 10y 4/1, plantenresten
- Boring 2: 0-70 cm - sterk zandige klei, grijsbruin 2,5yr 4/2, ijzervlekken, plantenresten
70-140 cm - zandige klei, blauwgrijs 5gy 4/1, ijzervlekken
140-160 cm - slappe klei, grijs 10y 4/1
- Boring 3: 0-90 cm - licht zandige klei, grijsbruin 2,5y 4/2, ijzervlekken, plantenresten, baksteenspikkels
90-145 cm - zandige klei, blauwgrijs 5gy 4/1, ijzervlekken, plantenresten
145-165 cm - slappe klei, grijs 10y 4/1, ijzervlekken
- Boring 4: 0-30 cm - zandige klei, grijsbruin 2,5y 4/2
30-55 cm - zandige klei, grijs 5gy 4/1, ijzervlekken
55-150 cm - klei, grijs 5gy 4/1, ijzervlekken
- Boring 5: 0-25 cm - zandige klei, grijsbruin 2,5yr 3/2, ijzervlekken, baksteenspikkels
25-60 cm - zandige klei grijsbruin 2,5y 4/2, ijzervlekken, baksteenresten op 60 cm, houtskool
60-130 cm - klei, grijs 5gy 4/1, ijzervlekken, plantenresten
- Boring 6: 0-30 cm - klei, grijsbruin 2,5yr 3/2, ijzervlekken, plantenresten
30-100 cm - klei, grijsbruin 2,5y 4/2, ijzervlekken, plantenresten
- Boring 7: 0-25 cm - klei, grijsbruin 2,5y 3/2, ijzervlekken, plantenresten
25-90 cm - klei grijsbruin 2,5y 4/2, ijzervlekken, plantenresten
- Boring 8: 0-25 cm - klei, grijsbruin 2,5y 3/2, ijzervlekken, plantenresten
25-100 cm - klei, grijsbruin 2,5y 4/2, ijzervlekken, plantenresten, baksteenspikkels
- Boring 9: 0-40 cm - zandige klei, grijsbruin 2,5yr 3/2, ijzervlekken, baksteenspikkels, houtskool
40-95 cm - zandige klei, grijsbruin 2,5y 4/2, ijzervlekken, baksteenspikkels, houtskool, scherf aardewerk laat-Middeleeuws
95-105 cm - klei, sterk organisch, plantenresten
105-125 cm - klei, grijsbruin 2,5y 4/2
125-130 cm - klei, grijs 5y 4/1
- Boring 10: 0-25 cm - zandige klei, grijsbruin 2,5y 4/2, ijzervlekken, steenkool, baksteenresten
25-40 cm - klei, blauwgrijs 5gy 4/1, ijzervlekken, plantenresten, houtskool
40-50 cm - klei, sterk organisch, grijsbruin 10yr 3/2, ijzervlekken, plantenresten
50-90 cm - klei, grijs 5gy 4/1, ijzervlekken, plantenresten, baksteenresten, houtskool
- Boring 11: 0-30 cm - zandige klei, grijsbruin 2,5y 4/2
30-40 cm - klei, grijsbruin 2,5y 3/2, ijzervlekken, plantenresten, baksteenresten, houtskool
40-100 cm - klei, grijs 2,5y 4/2, ijzervlekken,
- Boring 12: 0-35 cm - klei, grijsbruin 2,5y 3/2, plantenresten
35-160 cm - klei, grijsbruin 2,5y 3/2, ijzervlekken, baksteenresten op 60 cm
- Boring 13: 0-30 cm - zeer zandige klei, grijs 2,5yr 4/2, plantenresten, baksteenspikkels
30-80 cm - licht zandige klei, grijs 2,5y 4/2, ijzervlekken, plantenresten, baksteenspikkels